Når sæden svikter
SIDE 28

ELSE
hver tirsdag

■ kultur

Populær trompet-pop
SIDE 25

■ fjernsyn

Klar for tv-skjermen i april
SIDE 38

PEBALLER
IKKE PÅ HESTER
IGER DET NATURLIGE VALGET

Bergens Tidende

Uke nr. 44 – 130. årgang Nygårdsgaten 5-11, 5015 Bergen tirsdag 28. oktober 1997 Hordaland/Sogn og F

«Wegner kan avskjediges»

ort: Det kan reises ık mot politimester Rolf Dette er konklusjonen i ɹridisk betenkning som er utarbeidet av advokatfirmaet Hagen og Skotvedt i Oslo. Rapporten ble fremlagt for Justisdepartementet fredag. Norsk Politiforbund skal ha rådet departementet til å følge konklusjonene i rapporten. Etter det Bergens Tidende forstår, vil imidlertid departementet ikke gå så langt. Mye tyder på at Wegner kommer til å få en kraftig irettesettelse samtidig som det arbeides for at hans retur skal utsettes inntil ankesaken til ekteparet Fagereng er avsluttet i Gulating lagmannsrett. SIDE 2

ʋslører ʒst blant barn

søkelse: En ny landsundersøkelse viser at ɩe barn har psykososiaɹer. De sliter med englepresjon. 2000 elever i ısse ved skoler over hele · deltatt i undersøkelsen ıed 2000 elever fra 4. og fra ett fylke. – De siste ɩr det vært fokusert mest om bråker og er aggresr vel ikke vært nok opppå de barn som ofte er ɘl seg. Derfor er våre nye ressante, sier Erling leder for Senter for skning ved Høgskolen i : Han har ledet under-
SIDE 4

ɘdusert kraft- ·duksjon

ɾ: Den nye Vannressursbehandles av Stortinget : Loven kan medføre at ɩ ni milliarder kilowattiɹorsk vannkraft vil bli av produksjon. SIDE 8

ɪrødre ʏr forlik

løde: Den danske ane Jiels Ulrik Gordes (3

Førtiåringane skal sjekkast

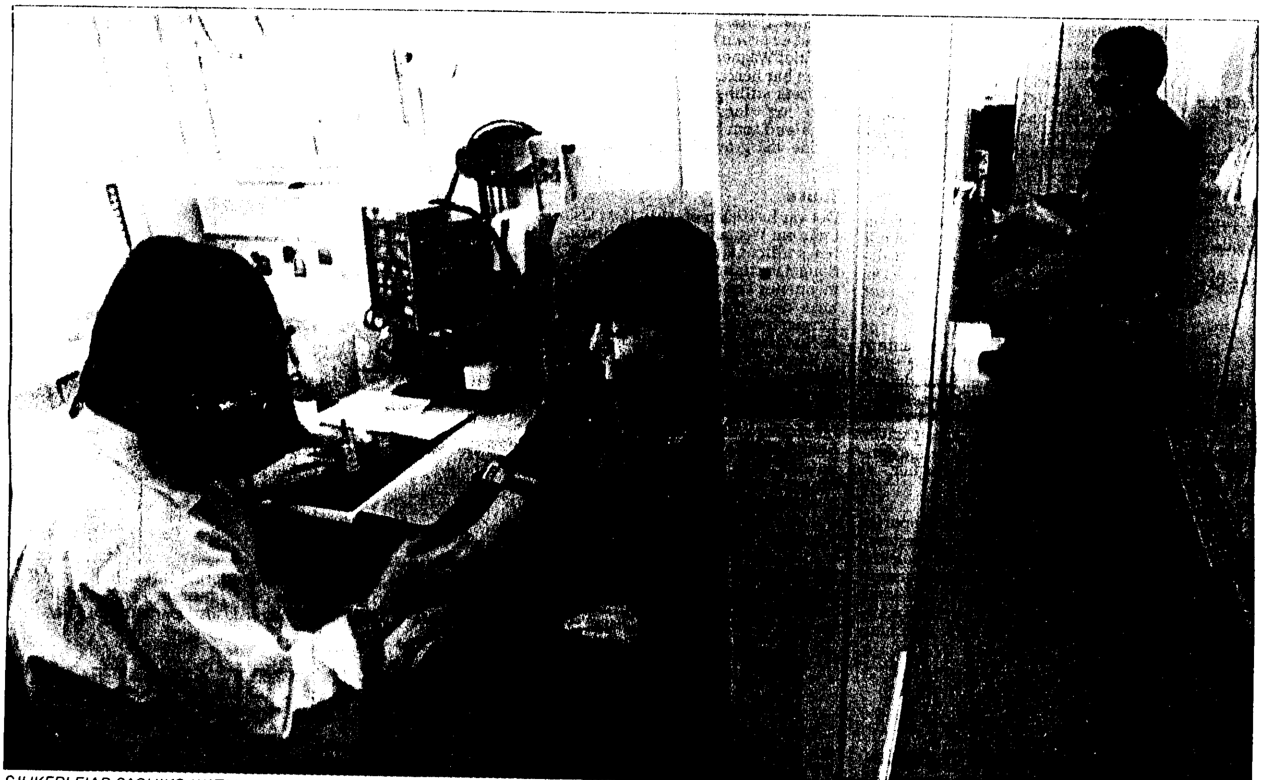

SJUKEPLEIAR SACHIKO WATANABE måler blodtrykket på kollega Åse Hauglum Hommedal under HUSK-bussen sitt opphald på første stoppestad. FOTO: ARNE NILSEN

Hjarte- og karsjukdomar: Den nye «Helseundersøkelsen i Hordaland» (HUSK) tok til i går på Vinje, Vossestrand. For førti kroner får førtiåringane sjekka helsa i mobilt helsesenter. – Mange har sikkert tenkt at dei skulle ha vore til lege, men som regel blir det med tanken. HUSK kombinerer det lenge utsette legebesøket med eit bidrag til forskinga, seier koordinator Alfa Merete Sefland til BT. SIDE 5

Lensmann dømt

Underslag: Ein tidlegare lensmann i Eid er dømt til 36 dagars fengsel på vilkår. Nordfjord heradsrett har funne han skuldig i ...

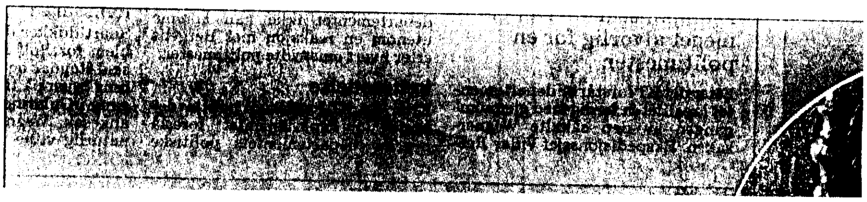

Får helsesjekk i buss

Førtiåringar: For førti kroner får førtiåringane sjekka helsa i mobilt helsesenter. Samstundes slår dei eit slag for folkehelsa.

TEKST: ARNE HOFSETH
FOTO: ARNE NILSEN
Vossestrand

Den nye «Helseundersøkelsen i Hordaland» (HUSK) starta i går opp på Vinje, Vossestrand.

– Mange har sikkert tenkt at dei skulle ha vore til lege for ein helsesjekk, men som regel blir det med tanken. HUSK kombinerer det lenge utsette legebesøket med eit bidrag til forskinga, seier koordinator Alfa Merete Sefland til Bergens Tidende.

Ho har ansvaret for at data frå granskingane tilflyt ikkje mindre enn 18 delprosjekt i medisinsk forsking.

– Hovedprosjektet er forsking i hjarte- og karsjukdomar. Forskarane har overteke dei mobile «legekontora» som tidlegare vart brukt til skjermbiletefotografering i kampen mot tuberkulosen, forklarar Sefland.

– Eg møtte fram til helsesjekken fordi eg fekk påminning i posten, og synest eg bør vera med når forskarane kan ha nytte av at eg stiller opp, seier Åse Hauglum Hommedal til Bergens Tidende.

Ho er sjukepleiar av yrke og var ein av «pasientane» med tidleg kønummer på Vinje i går.

– Er sjukepleiarar ekstra trege med å sjekka helsa?

–Vi er nok kanskje det. Eg går til lege når eg er sikker på at det trengst, ikkje i tide og utide, vedgår Åse Hauglum Hommedal.

– Det er sikkert berre legane som dryger lenger med å gå til lege, filosoferer Sefland, som kunne gle seg over ein heil liten flokk 40-åringar på det improviserte venterommet i Sambygg på Vinje, då helsesjekkbussen i går kom fram til sin første stoppestad.

Førtiåringane som vågde seg inn fekk målt høgde, vekt og blodtrykk. Alle data gjekk rett inn i ein datamaskin. Dessutan vart det teke blodprøve som skal analyserast for kolesterol, blodsukker, triglyseridar og mangt anna. Finn laborantane noko ugreie, kjem det brev i posten.

SJUKEPLEIAR Åse Hauglum Hommedal (t.v.) møtte fram til helsesjekk då HUSK-bussen gjesta Vinje, Vossestrand, i går. Til høgre koordinator for «Helseundersøkelsen i Hordaland» Alfa Merete Sefland.

Moren gir tiltalte alibi

Birgitte-saken: 20-åringen som står tiltalt for å ha drept

1996 og 1997 har Fitjar kommune fått 9,6 millionar kroner til utbetring av vegen frå Sandvikvåg gjennom Fitjarbygda.

Får helsesjekk i buss

SJUKEPLEIAR Åse Hauglum Hommedal (t.v.) møtte fram til helsesjekk då HUSK-bussen gjesta Vinje, Vossestrand, i går. Til høgre koordinator for «Helseundersøkelsen i Hordaland» Alfa Merete Sefland. FOTO: ARNE NILSEN

VOSSESTRAND: For førti kroner får førtiåringane sjekka helsa i mobilt helsesenter. Samstundes slår dei eit slag for folkehelsa. Den nye «Helseundersøkelsen i Hordaland» (HUSK) starta i går opp på Vinje, Vossestrand. – Mange har sikkert tenkt at dei skulle ha vore til lege for ein helsesjekk, men som regel blir det med tanken. HUSK kombinerer det lenge utsette legebesøket med eit bidrag til forskinga, seier koordinator Alfa Merete Sefland til Bergens Tidende. Ho har ansvaret for at data frå granskingane tilflyt ikkje mindre enn 18 delprosjekt i medisinsk forsking. Førtiåringane som vågde seg inn fekk målt høgde, vekt og blodtrykk. Alle data gjekk rett inn i ein datamaskin. Dessutan vart det teke blodprøve som skal analyserast for kolesterol, blodsukker, triglyseridar og mangt anna. Finn laborantane noko ugreie, kjem det brev i posten.

Bortesiger på Husnesiaden

KVINNHERAD: Marita Røstad (18) frå Torpa i Oppland var beste solist i songtevlinga Husnesiaden i Kulturhuset Husnes laurdag, meinte juryen med Matti Røssland i spissen. Røstad song «If I ever fall in Love» og vann gåvekort for 7000 kroner framfor eit stappfullt og svingande samfunnshus, skriv avisa Kvinnheringen. Marita Røstad er elev ved musikklina på Sunnhordland Folkehøgskule på Halsnøy. Karianne Solheim og Kirsten Tveit, begge frå Sunde, blei nummer to og tre i Husnesiaden 1997.

Trailer sperret riksvei 614

Forel rutiner være hj og helg. dommer seg» nå gjorde gutten 1995.

– Jeg med sin kom rett åringen herreds støtter manns nens ali

NTB
Haugesund

M

gra

OVE OLDE
Stord

Norne-u kommisj funne d til helik nefeltet neskeliv arbeidd finna ut unormal lingssam motor og teret.

Havar stegaard Tidende nen må u ar for å ringa på oppstod maskiner gon 8. se er til labo ar, motor gransking samtale-

Komm gjennom den frans

B.T. 28.10.97

sjef Magne Vassenden.

dårlegare.

framleis mangla 16 sjukeheimsplassar.

og avdrag på knapt 50 millionar.

utgifter innrek

KONTROLL: Sachiko Watanabe er ein av dei fire sjukepleiarane som arbeider på «helse-bussen», og ho sjekkar Kåre Ulvund for feil og manglar.

Den store 40-års kontrollen

FYRSTE STOPP: Høgdemåling.

■■ På rekkje og rad sit dei og ventar på tur, førtiåringane som er kalla inn til helsesjekk på Vossestrand. Det er tid for Helseundersøkinga i Hordaland (HUSK), og utanfor Sambygg står ein rullande helsestasjon klar.

AV GRO PRESTEGARD (TEKST)
VIDAR HERRE (FOTO)

– Eg har visst minka ein centimeter sidan eg var i forsvaret, seier Kåre Ulvund (41) med ein smil då fyrste punkt på programmet er over. Høgde og vekt – og måling av livvidde. Han er fyrstemann ut i Hordaland i denne undersøkinga, som er den største i sitt slag i fylket nokon sinne.

Alle får tilbod

Alle som er mellom 40 og 44 år har no fått tilbod frå Statens Helseundersøkelser om helsesjekk. Sist gong ei slik undersøking vart

BUSSEN: Det rullande helsesenteret, som vert på Voss til 5. november.

gjennomført, i 1992/93, møtte 80 prosent opp, og oppmøtet på Vossestrand i går verka også vera bra. Det var kø før bussen opna dørene sine, og eit jamt sig den fyrste tida.

– Undersøkinga er frivillig, men me vil jo helst ha inn flest mogeleg, seier Alfa-Merethe Sefland, dagleg leiar for HUSK. Dei som møter opp vert bedne om å fylla ut skjema om helsetilstand og levesett, og det vert utarbeidd grundige statistikkar over førtiåringane sin helsetilstand. På Voss vert bussen ståande til 5. november.

Førebyggjande

Utgangspunktet for undersøkinga er førebygging av hjarte- og karsjukdomar. – I førtiåra byrjar risikofaktorar å gjera seg gjeldande, seier Sefland. Det vert difor målt blodtrykk og teke blodprøvar for måling av kolesterol, triglyseridar og blodsukker, og etter nokre veker får alle tilbakemelding på helsetilstanden sin.

Gjekk greitt

Men ikkje alle reknar med at sjukepleiarane finn noko uregelmessig.

– Eg trur nok dette gjekk veldig greitt, eg hadde nesten venta at dei skulle gå nøgnare til verks, seier Kåre Ulvund når kontrollen hans er over. Den manglande centimeteren er alt gløymt, og han går optimistisk tilbake på arbeid. – Forma er veldig god, så eg fryktar ikkje noko.